

Postzegelnieuws

PostNL

Marketing

13 juni 2022

Beleef de natuur – Sint-Pietersberg

SAMENVATTING

Uitgifte: [Beleef de natuur – Sint-Pietersberg](#)

Uitgiftedatum: 13 juni 2022

Verschijningsvorm: vel van 10 postzegels in 10 verschillende ontwerpen

Artikelnummer: 420661

Ontwerp: Frank Janse, Gouda

Fotografie: Buiten-Beeld

UITGIFTE

Op 13 juni 2022 geeft PostNL [Beleef de natuur – Sint-Pietersberg](#) uit, een vel met 10 postzegels in 10 verschillende ontwerpen. Op de postzegels staat de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland. Het postzegelvel over de [Sint-Pietersberg](#) maakt deel uit van de meerjarige serie [Beleef de natuur 2021-2023](#). In de serie komen ieder jaar 4 postzegelvelen uit, met elk 10 verschillende postzegels. Op de postzegels zijn planten en dieren uit bijzondere Nederlandse natuurgebieden afgebeeld, verspreid over ons land. In 2022 komen achtereenvolgens de provincies Zeeland, Zuid-Holland, Limburg en Gelderland aan bod.

De uitgifte van 13 juni 2022 besteedt aandacht aan het mergellandschap van de Sint-Pietersberg, gelegen in het zuiden van Limburg. Eerder dit jaar kwamen de postzegelvelen uit over Fort Ellewoutsdijk in Zeeland (3 januari 2022) en de Nieuwkoopse Plassen in Zuid-Holland (21 februari 2022). Later dit jaar verschijnen nog de postzegels over de Gelderse Leuvenumse Bossen op de Veluwe (15 augustus 2022).

ONDERWERP

De Sint-Pietersberg ligt in het zuidwesten van Limburg, tussen Maastricht en de grens met België. De berg is vooral bekend vanwege de mergelwinning voor gebruik in de landbouw en als bouw materiaal (mergelblokken en cement). Mergel, een vorm van kalksteen met een klein percentage klei, werd in de Middeleeuwen ondergronds gewonnen, waardoor de mergelgangen ontstonden. Eind 19e eeuw kwam de bovengrondse winning op gang in dagbouwgroeven. De Sint-Pietersberg is sinds 1995 in beheer bij Natuurmonumenten, toen nog zonder de grote ENCI-groeve. Door het beëindigen van de mergelwinning in deze groeve is ook dit gebied geleidelijk onder de hoede van Natuurmonumenten gekomen. In 2010 is de Oehoevallei overgegaan, in 2017 het noordelijk deel van de groeve en in 2020 het zuidelijk deel. Sinds 2017 is de groeve via een trap met 215 treden toegankelijk voor wandelaars. De groeve is nu volop in ontwikkeling als nieuw natuurgebied met zeldzame kalkhellingen. Het beheer ervan is intensief. Dag en nacht wordt water uit de groeve weggepompt en schapen en geiten houden de graslanden kort, afgewisseld door maaimachines. In de zomer staan de kalkgraslanden vol zeldzame bloemen en kruiden die weer talloze soorten insecten, vlinders en vogels aantrekken. Het ondergrondse gangenstelsel in de berg zelf is een geliefde overwinterplek voor vleermuizen als de franjestaart, de meervleermuis en de baardvleermuis. Sinds 2013 is de Sint-Pietersberg, samen met het aangrenzende Jekerdal, officieel Natura 2000-gebied. Het gebied is in totaal 233 hectare groot en omvat daarnaast 24 hectare aan ondergrondse gangen en groeves.

Bronnen: natuurmonumenten.nl, wikipedia.nl

VERENIGING

Boswachter José Hermens uit Valkenburg aan de Geul is namens Natuurmonumenten verantwoordelijk voor de communicatie over het natuurgebied Sint-Pietersberg. “Het is een gebied met heel veel gezichten. Er is het plateau, wat we in Nederland de berg noemen, er zijn de ondergrondse oneindige mergelgangen en het is ook cultuurhistorisch van belang. Met bijvoorbeeld het Fort Sint Pieter dat boven de stad uittorent, het dorp Sint Pieter, oude boerenhoeven, kapelletjes en grotwoningen. In het gebied komen allerlei zeldzame dieren en planten voor die we nergens anders in Nederland kunnen vinden. Ook de kalkmoerassen zijn heel specifiek voor de Sint-Pietersberg. Het gebied ligt op loopafstand van het centrum Maastricht. Daarom is het niet alleen bij toeristen, maar ook bij omwonenden erg populair. Als wandelgebied, om te sporten en te ontspannen. Dat proberen we allemaal in goede banen te leiden zodat er ook plekken blijven waar mensen van de rust kunnen genieten. Dat is overigens niet alleen goed voor onszelf, maar ook voor de natuur. Het is een gebied waar ik zelf heel blij van word als ik er ben. De berg en de groeve worden begraaasd door een kudde Mergellandschappen en Nederlandse Landgeiten onder leiding van een herder. Als ik ze tegenkom, zijn dat altijd hele mooie ontmoetingen. Ik ben gek op bloemen en die komen hier volop voor. Het is een mooi gezicht als de kalkgraslanden in een bloementapijt veranderen of wanneer je op de holle wegen de wilde marjolein en de klapprozen ziet bloeien. Je krijgt hier ook een heel ander perspectief. Zo zijn in de voormalige dagbouwgroeve grote kalkzuilen blijven staan als markeerpunten in het landschap. Als je daarnaast staat, vlak bij de Oehoevallei en de kalkmoerassen, ben je heel klein en ziet de wereld er totaal anders uit.”

FLORA EN FAUNA

Op de postzegels [Beleef de natuur – Sint-Pietersberg](#) zijn de volgende 10 bewoners uit het natuurgebied afgebeeld: kleine pimperl, baardvleermuis, gehakelde aurelia, wilde marjolein, das, bijenorchis, kalketrip, oehoe, gevlekte aronskelk en boswitje. Zij spelen de hoofdrol op hun postzegels. Op het postzegelvel komen nog meer afbeeldingen van flora en fauna uit dit gebied voor. Deze zijn in een aparte grafische laag als transparante beelden weergegeven: de oehoe (linksboven), bloemetjes van het geel zonneroosje (rechtsboven), de koninginnenpage (links midden), de stengel van het geel zonneroosje (midden), het duifkruid (midden onder het midden) en de vruchten van de gevlekte aronskelk (onder links en rechts). Deze transparante afbeeldingen lopen over de perforaties door en verbinden de postzegels met elkaar en met de velrand.

ONTWERP

Het postzegelvel [Beleef de natuur – Sint-Pietersberg](#) is een ontwerp van grafisch ontwerper Frank Janse uit Gouda. Op het vel kregen de 10 planten en dieren, die in hun natuurlijke omgeving zijn geportretteerd, ieder hun eigen postzegel. In sommige gevallen loopt de afbeelding of de achtergrondkleur door op de aangrenzende postzegel en op de velrand. Alle foto's zijn opgenomen in een grafische laag van elkaar overlappende cirkels van verschillende grootte, die de grenzen van de perforaties doorbreken. Het cirkelpatroon keert terug als kleine druppeltjes op de velrand en de tabs. Over de cirkels heen ligt een grafische laag met transparante beelden van dieren en planten uit dit gebied. De monochrome beelden zijn bijna abstract weergegeven en verbinden de postzegels met elkaar.

TYPOGRAFIE

Voor de typografie is een eigen lettertype gebruikt dat Janse speciaal voor de serie [Beleef de natuur](#) ontwierp. De letter, opgebouwd uit minieme cirkeltjes, kreeg de naam Fdot. De toelichtende teksten op de velrand zijn gezet in de TT Milks Light en Demibold in kapitalen (2017, Ivan Gladkikh voor Typotype). In deze bijschriften verwoordt de ontwerper creatief

en met humor zijn associaties met de namen, eigenschappen en verschijningsvormen van de afgebeelde planten en dieren.

ONTWERPER

De serie **Beleef de natuur** is een ontwerp van grafisch ontwerper Frank Janse uit Gouda. Terwijl in de periode 2018-2020 de aandacht uitging naar verschillende dier- en plantensoorten, staan in 2021-2023 bijzondere Nederlandse natuurgebieden met hun flora en fauna centraal. De uitgifte van 13 juni 2022 belicht de bewoners van het mergellandschap van de Sint-Pietersberg in Limburg, gelegen tussen de stad Maastricht, de rivieren Maas en Jeker en de Belgische grens.

Boeiende verhalen

De selectie van de natuurgebieden is gebeurd in overleg met deskundigen van natuurbeschermingsorganisatie Natuurmonumenten. Bij de keuze van de uiteenlopende landschappen speelden verschillende overwegingen een rol. Zo moest elk gebied over voldoende interessante flora en fauna beschikken. De diversiteit was belangrijk, zodat alle soorten aan bod zouden kunnen komen: van planten, bomen en zoogdieren tot insecten, reptielen en amfibieën. Janse: "Ook wilde ik uit mooie beelden kunnen kiezen en moest er een boeiend verhaal aan verbonden zijn. Bij het natuurgebied de Sint-Pietersberg is dat de wisselwerking tussen de kalkbodem en de flora en fauna die daar voorkomen. De natuur in dit gebied is enerzijds bepaald door de aard van het landschap: heuvelachtig en kalkrijk. Anderzijds heeft de mens eeuwenlang het landschap naar zijn hand gezet door mergel af te graven. De mergelwinning is nu voorbij en de natuur past zich zoals altijd weer aan de nieuwe omstandigheden aan."

Kandidatenlijst

Voor het postzegelvel **Beleef de natuur – Sint-Pietersberg** stelde Janse een kandidatenlijst met dieren en planten op, waarvan er uiteindelijk 10 overbleven. "Dat is tegelijkertijd voor alle landschappen in de serie **Beleef de natuur 2021-2023** gebeurd. Op die manier konden we een mooie spreiding laten zien. Nederland is een klein land en veel planten en dieren komen immers in meer natuurgebieden voor. Zo zijn herhalingen voorkomen. De planten in het natuurgebied Sint-Pietersberg hebben allemaal wel een voorkeur voor een vochtige, kalkrijke bodem. De kalketrip heeft zijn naam er zelfs aan te danken. Verder komen er zeer zeldzame dieren voor die je vaak alleen daar kunt aantreffen. De oehoe bijvoorbeeld broedt er weer sinds 1997 en het boswitje komt nergens anders in ons land voor."

De provincie

De langgerekte vorm van de provincie Limburg is mede bepaald door de noord-zuidoriëntatie van de rivier de Maas in dit deel van Nederland. Het noorden en midden van Limburg, eeuwenlang onderdeel van Gelre, hebben een heel ander karakter dan het zuiden. Dat komt ook door de bodemgesteldheid, met de zandgronden van het vlakke noorden en midden en de lössbodem en krijtlagen (mergel) van het heuvelachtig zuiden. Zuid-Limburg is ook het gedeelte van deze provincie dat Janse het beste kent. "Vanwege de hellingen kom ik er vaak. Voor de Nederlandse fietser die graag wil klimmen is er maar één fietswalhalla in Nederland: het Heuvelland. Noem de namen maar op – Cauberg, Bemelerberg, Eyserbosweg en Keutenberg bijvoorbeeld – en elke fietser met klimmersbenen weet waar je het over hebt. Het is bovendien een heel mooi stuk van ons land. Bosrijk, met kleine dorpjes, fraaie natuur en veel heuvels."

Evenwichtig totaalbeeld

Bij de verdeling van de planten en dieren over het postzegelvel **Beleef de natuur – Sint-Pietersberg** streeft Janse naar een zo mooi en gebalanceerd mogelijk totaalbeeld. In eerste instantie maakt hij een inhoudelijke spreiding om te voorkomen dat dezelfde soorten op een kluitje staan. Janse: “Maar dat pas ik in de praktijk soms weer aan. De compositie is altijd sturend, onder meer met een evenwichtige verdeling van kleuren en van opnames dichtbij en ver weg. In het postzegelvel over het mergellandschap van de Sint-Pietersberg heb ik me laten leiden door zomerse kleuren. Het groen heeft in de natuur dan een al wat donkerder tint gekregen en verder heb ik de zomerse sfeer laten bepalen door planten die paarsrozig bloeien. Toch zit er ook zwart, grijs en bruin in. Bij de vleermuis die 's nachts vliegt. En bij de hakkellende aurelia, de das en de oehoe die deze kleuren nu eenmaal van nature hebben.”

Representatieve selectie

Uit het aanbod van flora en fauna in en rond de Sint-Pietersberg maakte Janse een representatieve selectie van de 10 hoofdrolspelers op de postzegels. De witbeelden spelen een belangrijke rol in het ontwerp. “Zo staat de transparante oehoe linksboven er bijna net zo groot in als de oehoe in kleur op de postzegel”, zegt Janse. “Als tegenwicht voor de zwarte achtergrond van de baardvleermuis heb ik daar wat witte bloemetjes van het zonneroosje rondgestrooid. Het zonneroosje loopt ook als complete plant in het midden van het vel over 6 postzegels door om ze met elkaar te verbinden. Datzelfde effect is bereikt met het transparante duifkruid op de onderste 4 postzegels. Helemaal onderaan het vel staan links en rechts witbeelden van de bloeikolven van de aronskelk. Half op de postzegel, half op de velrand.”

Kleine pimperl en baardvleermuis

Als eerste plaatste Janse het transparante beeld van de oehoe linksboven op het postzegelvel. “Vaak geef ik bij het begin een vogel of zoogdier zijn plek binnen het vaste grid. Beelden van planten voegen zich nu eenmaal gemakkelijker naar beelden van dieren dan omgekeerd. Het witbeeld van de oehoe communiceert met de oehoe in kleur op de postzegel rechtsonder. Ze kijken allebei het vel in, de een van links, de ander van rechts. De ronde kop van de witte oehoe is gefocust op de bolvormige bloeiwijze van de kleine pimperl. De baardvleermuis ernaast was wat lastiger vanwege de donkere achtergrond. Maar vleermuizen kun je alleen 's nachts fotograferen als je ze vliegend wilt afbeelden. De vleugels lopen over de velrand heen in aansluiting op de donkere cirkels. Zo ontstond meer ruimte op de postzegel voor de fosforlaag, nodig op zo'n donkere foto. Het is een knap gemaakt beeld. Volgens mij droomt elke vleermuisfotograaf van zo'n perfect gecomponeerde en uitgelichte opname.”

Gehakkelde aurelia en wilde marjolein

Links onder de donkere vleermuisfoto bevindt zich de postzegel met de gehakkelde aurelia. Deze vlinder is te herkennen aan de witte C op de onderkant van de achtervleugel, wat duidelijk op de postzegel is te zien. De bovenkant van de vleugels is kleurrijker, maar Janse koos toch voor de onderkant. “Het is een grafisch interessant beeld waarop de kenmerkende vleugelranden goed zichtbaar zijn. De donkere vleugels sluiten aan op de postzegels met de baardvleermuis erboven en de zwart-witte kop van de das eronder. De postzegel ernaast van de wilde marjolein met zijn paarsroze bloemen correspondeert weer met de pimperl linksboven.”

Das en bijenorchis

Voor de das op de postzegel op de middelste rij koos Janse een foto die van achteren is

genomen, maar waarop de das zijn kop heeft omgedraaid en rechtstreeks in de lens kijkt. “Het is juist vanwege die blik dat ik deze foto heb genomen. Zo trek je de kijker het velletje in. Net als de oehoe staat de das er groot in. Het is ook een van de grootste zoogdieren van ons land. Het achterlijf heb ik in de cirkelvorm over de velrand heen laten lopen. De bijenorchis ernaast staat juist gecentreerd in het beeld. De roze buitenste bloemblaadjes lijken op vleugels en de onderste lip heeft wat van een bij weg. Daaraan heeft deze orchidee zijn naam te danken. Het is een mysterieuze plant en dat komt op deze foto goed tot uiting.”

Kalketrip en oehoe

De onderste 4 postzegels zijn met elkaar verbonden door het grote beeld van het duifkruid op de kruising. “De andere planten en dieren zijn eromheen gegroepeerd”, aldus Janse. “Op de postzegel met de kalketrip zie je duidelijk het stekelige en stugge van deze plant. De stengels groeien alle kanten op. Het is niet echt hoe je een bloem op een postzegel verwacht. Dat is juist voor mij een reden om er wel voor te kiezen. Tegenover dat stugge staat het schijnbaar aabare van de oehoe, met zijn priemende oog. Het is een alert dier, dat komt ook door de gespitste oorpluimen. De ransuil heeft soortgelijke pluimen, maar die is veel kleiner dan de oehoe.”

Gevlekte aronskelk en boswitje

Op de onderste rij postzegels staat linksonder de gevlekte aronskelk en rechtsonder het boswitje. “Op de foto komt de plectrumachtige vorm van het boswitje met gevouwen vleugels mooi tot uiting. Hij zit op een takje dat naar een van de bladeren van het duifkruid wijst. Op de andere postzegels gebeurt hetzelfde: de bladeren van de kalketrip, de snavel van de oehoe en de bloeikolf van de aronskelk wijzen allemaal naar een duifkruidblad. Alles heeft met elkaar te maken in de natuur.”

Over de ontwerper

Frank Janse (Vlissingen, 1967) studeerde in 2001 af als grafisch ontwerper aan de Willem de Kooning Academie in Rotterdam. Tot 2019 werkte hij voor verschillende reclame- en ontwerpbureaus, waaronder Room for ID's, en voor zichzelf als Frank Grafisch Ontwerp in Gouda. In 2019 richtte hij samen met Leene Communicatie het nieuwe bedrijf Leene Visuele Communicatie op, voor de vormgeving van communicatiemiddelen met het accent op content en information design. Frank Janse is specialist in huisstijlen, branding, infographics en communicatiecampagnes. Leene Visuele Communicatie werkt onder meer voor uiteenlopende onderwijsinstellingen en voor opdrachtgevers in profit en non-profit. Daartoe behoren klanten zoals vastgoedspecialist Fortierra, PostNL, de Rijksoverheid, de gemeente Rotterdam, Vattenfall en de organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie ZonMw. In opdracht van PostNL ontwierp Frank Janse eerder verschillende luxe bewaarsystemen en persoonlijke postzegels, waaronder de themacollectie 2017 over vogelsoorten die in Nederland voorkomen. Ook maakte hij de ontwerpen voor de series **Beleef de natuur** in de jaren 2018-2021.

VERKOOP/ GELDIGHEID

De postzegels **Beleef de natuur – Sint-Pietersberg** zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij alle verkooppunten van PostNL, het postkantoor in de Bruna-winkels en via www.postnl.nl/bijzondere-postzegels. De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op deze postzegels staat waarde aanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met

een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE GEGEVENS

Postzegelformaat	40 x 30 mm
Velformaat	122 x 170 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	zelfklevend
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel en zwart
Oplage	285.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 10 postzegels in 10 verschillende ontwerpen
Ontwerp	Frank Janse, Gouda
Fotografie	Buiten-Beeld
Drukkerij	Cartor Security Printers, Meaucé-La Loupe, Frankrijk
Artikelnummer	420661

© 2022 Koninklijke PostNL BV

Kleine pimpernel

De kleine pimpernel (*Poterium sanguisorba* s. *sanguisorba*) heeft een opvallend uiterlijk met bolvormige op hoofdjes lijkende aren, met vrouwelijke bloemen met rode stempels boven in de aar en mannelijke bloemen met veel meeldraden onder in de aar. Ze zijn in de voorzomer te zien op de graslanden van kalkhoudende bodems in krijtgebieden, op hellingen van dijken en rivierduinen en in de kalkrijke duinen. De helmknoppen zijn aanvankelijk geel van kleur, maar worden later bruin. De bloeitijd is van mei tot in juli en soms nog in augustus tot september. De kleine pimpernel vinden we op de kalkgrashellingen in Zuid-Limburg en verder hier en daar in het rivierengebied. Het is een soort die zich thuis voelt in weinig of niet bemeste gesloten graslanden.

Bron: floravannederland.nl

Baardvleermuis

De baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) is een kleine vleermuis van 4 tot 8 g met een spanwijdte van 19 tot 22,5 cm. De oren zijn kort, donkerbruin en relatief spits uitlopend. Baardvleermuizen worden meestal aangetroffen in bossen, aan bosranden en in kleinschalige gesloten landschappen. Daarbij jagen ze vooral in open ruimtes, zoals boven paden, beken, open plekken en langs houtwallen. Meer dan de andere soorten jaagt hij ook in of bij naaldbos. Baardvleermuizen vangen insecten uit de lucht zonder veel van de vliegbaan af te wijken. Het zijn vooral kleinere prooidieren, zoals dansmuggen, langpootmuggen, steenvliegen, haften, kleine libellen, kevers en nachtvlinders. De winterslaap van de baardvleermuis duurt van oktober tot maart of april.

Bron: zoogdiervereniging.nl

Gehakkelde aurelia

Sinds de jaren '60 van de vorige eeuw heeft de gehakkelde aurelia (*Polygona c-album*) vanuit het zuiden Nederland veroverd. De bovenkant van de vleugels heeft een oranje grondkleur met zwarte vlekken. De donkerbruine achterrand van voor- en achtervleugel is sterk gekarteld (gehakkeld). Op de onderkant van de achtervleugel bevindt zich een kleine witte C. Het vrouwtje heeft bij het afzetten van de eitjes een voorkeur voor planten die groeien op halfbeschaduwde, vochtige plaatsen in de beschutting van struweel of bos. Ze zet de eitjes afzonderlijk of per twee af op de bladrand.

Bron: vlinderstichting.nl

Wilde marjolein

De wilde marjolein (*Origanum vulgare*) is een nauw familielid van het keukenkruid majoraan. Deze

plantensoort vinden we in zogenaamde zoomvegetaties, ofwel hoog opgaande kruiden die tegen een struweelrand of op een steile helling groeien. In ons land vinden we deze plantensoort het meest in Zuid-Limburg. De rechtopstaande stengels dragen een bloeiwijze met rozerode lipbloemen die in dichte bijsschermen staan. De eivormige bladeren ruiken bij wrijven lekker kruidig. Als je wilde marjolein in de natuur tegenkomt, kun je er zeker van zijn dat er kalk in de bodem zit.

Bron: floravannederland.nl

Das

Met een kop-romplengte van 65-80 cm is de das (*Meles meles*) een van de grootste landroofdieren in Nederland. De das, die tot de familie der marterachtigen behoort, heeft een grote, brede kop, een zwaargebouwd gedrongen lichaam, korte poten en een korte, brede, bossige staart. De rug en de flanken hebben een zwart-witte vacht en de onderzijde is geelwit. De kop is wit met twee brede zwarte strepen. In Nederland komt de das vooral voor op de hogere gronden in het oosten, zuiden en midden van het land. Er zijn nu naar schatting 5.000 tot 6.000 dassen in ons land. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen, zijn geschikte leefgebieden.

Bron: zoogdierverseniging.nl

Bijenorchis

De bijenorchis (*Ophrys apifera*) is een orchidee. De naam is ontleend aan de gelijkenis tussen de onderste lip en een honingbij. Deze lip is drielobbig, rondachtig-omgekeerd eirond, opgeblazen en donkerpurper met gele tekeningen. De schutbladen zijn vrij breed, lancetvormig, stomp en duidelijk generfd. De bloemen zijn 1 tot 1,3 cm groot en groeien met 2 tot 11 bijeen in lange, slanke en losse aren. De buitenste bloemdekbladen zijn wit, roze of roodachtig. De bijenorchis kan zich snel op nieuwe, open locaties vestigen en wordt daar het grootst. De plant groeit het liefst op zonnige, soms licht beschaduwde plaatsen op matig droge tot matig vochtige, voedselarme tot matig voedselrijke, kalkrijke, relatief humusarme grond.

Bron: wilde-planten.nl

Kalketrip

De kalketrip (*Centaurea calcitrapa*) is een heel zeldzame plant die we alleen in Zuid-Limburg aantreffen op kalkplateaus en steile kalkgraslandhellingen. De laag blijvende plant heeft wat weg van een struik. De hoofdjes staan in bladoksels lager in de plant, waardoor de roze tot purperen bloemen veel minder opvallen. Het zijn overjarige planten die in het vroege voorjaar te herkennen zijn aan de strokleurige, lijn-lancetvormige bladeren. Deze eindigen in vervaarlijke stekelpunten. Naar beneden toe, richting maaiveld, zijn de bladeren donkergroen van kleur. Een van de oude plaatsen van voorkomen van kalketrip was op de zuidelijk kalkhelling van de Sint-Pietersberg.

Bron: floravannederland.nl

Oehoe

De oehoe (*Bubo bubo*) is een van de grootste uilen ter wereld. De oehoe is door de eeuwen heen sterk vervolgd en daardoor op veel plaatsen verdwenen. Dankzij beschermende maatregelen en herintroductie is een kentering ingetreden. Sinds 1997 broedt deze uil weer in Nederland. De oehoe heeft een massief roestbruin lichaam, opvallende, 8 cm lange oorpluimen en grote oranje ogen. De vrouwtjes zijn groter (gemiddeld 67 cm) dan de mannetjes (gemiddeld 61 cm). De oehoe leeft van wat plaatselijk in overvloed voorhanden is: zoogdieren, muizen en ratten en daarnaast vogels, roofvogels, andere uilensoorten, amfibieën en vissen. Volwassen oehoes zijn plaatstrouw en bezetten doorgaans hun hele leven lang hetzelfde territorium. Geschat aantal broedparen 39-42 (2019), geschat aantal overwinteraars 40-60 (2013-2015).

Bron: vogelbescherming.nl

Gevlekte aronskelk

De gevlekte aronskelk staat in wat rijkere, kalkrijkere bossen en ook wel in struweelranden. Als stinsenplant zijn ze vaak in de omgeving van landgoederen te vinden. In de maanden februari en maart, als er nog helemaal geen blad zit aan bomen en struiken, zie je uit de bosbodem de jonge bladeren van de gevlekte aronskelk tevoorschijn komen. De driehoekige, pijlvormige tot 20 cm grote bladeren ontwikkelen zich vrij snel. Hun bladslippen wijzen duidelijk naar achteren. Aan het eind van het jaar sterven deze bladeren af. In de winter zie je er niets meer van boven het oppervlak, maar het reservevoedsel is dan ondergronds opgeslagen in de wortelknol. Aan het eind van de vroege lente komen in de planten de bloeknoppen tot ontwikkeling. Hieruit komt een heel typische bloeiwijze tevoorschijn, een zogenaamde bloeikolf. Deze bloeikolf trekt door zijn geur vliegjes en motjes aan die een belangrijke rol spelen in de bevruchting van de vrouwelijke bloemetjes.

Bron: floravannederland.nl

Boswitje

Het boswitje is een uiterst zeldzame standvlinder die vooral voorkomt in enkele groeves in Zuid-Limburg. Deze fragiele vlinder heeft smalle, ovale vleugels die aan de uiteinden sterk zijn afgerond. Bij het mannetje is de vlek in de voorvleugelpunt donkergrijs tot zwart, bij de vrouwtjes lichtgrijs tot wit. De rupsen eten gelijkmatig van alle bladeren van de plant. In rust strekken zij zich uit langs de stengel van een bloem of blad en zijn dan lastig te vinden. De verpopping vindt plaats op een stevige stengel, meestal verborgen tussen het gras. Hier overwinteren de poppen van de tweede generatie. De eerste vlinders verschijnen eind april. Het boswitje heeft een combinatie nodig van een kruidenrijke warme, zonnige vegetatie en vochtige, half beschaduwde plekken om te kunnen schuilen. Het lijkt erop dat het boswitje zich in Zuid-Limburg verder zal kunnen uitbreiden.

Bron: vlinderstichting.nl

